

**B 18 REKOMMENDATION OM HANTERINGEN AV
INSIDERINFORMATION (10.3.2006)**

Finlands Advokatförbunds styrelse har 10.3.2006 meddelat följande rekommendation om hanteringen av insiderinformation i advokatbyråerna.:

1. Inledning

Värdepappersmarknadslagen 5 kap. innehåller detaljerade bestämmelser om hanteringen av insiderinformation samt om begränsning av användningen och lämnande av sådan information. Bestämmelserna är sanktionerade i 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen i fråga om missbruk av insiderinformation samt i övrigt i bestämmelserna om administrativa påföljder i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. Dessa bestämmelser förpliktar också advokater som enligt uppdrag eller annars får kännedom om insiderinformation.

Advokaterna bör sätta sig in i dessa bestämmelser samt bl.a. i Finansinspektionens standard 5.3 ”Sisäpiiri-ilmoitukset ja –rekisterit” (www.rahoitustarkastus.fi) och Helsingfors Fondbörs insideranvisningar (www.hex.com/fi/saannot/). Bestämmelserna är offentlighetsrättsliga, och Finansinspektionen styr tillämpningen av dem och övervakar att de följs. Av denna orsak och eftersom tolkningen av bestämmelserna inte ännu är inarbetad, är syftet med denna rekommendation närmast att ägna uppmärksamhet åt deras betydelse i advokatverksamheten och att ge vissa åtgärdsrekommendationer.

2. Insiderinformation

- 2.1 Enligt 5 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen avses med insiderinformation information av specifik natur som hänför sig till värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § och som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden och som är ägnad att väsentligt påverka dessa värdepappers värde.

Insiderinformation är också annan sådan information som hör samman med värdepapper

- 1) som i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är föremål för handel som motsvarar offentlig handel,
- 2) för vilka det i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har lämnats in en ansökan om upptagande till offentlig handel eller motsvarande handel, eller
- 3) vars värde bestäms på grundval av värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § eller på grundval av värdepapper som avses i 1 eller 2 punkten i detta moment.

Om ovan avsedda värdepapper används nedan benämningen ”listat värdepapper” och benämningen ”listat bolag” om det företag som emitterat det.

Bestämmelserna om insiderinformation i 10 kap. i värdepappersmarknadslagen har ofta utsträckts till att gälla också standardiserade optioner och terminer samt andra derivatavtal. Denna rekommendation lämpar sig därför i den omfattning som 10 kap. i värdepappersmarknadslagen förutsätter också för derivatavtal och insiderinformation som gäller deras underliggande egendom.

- 2.2. En advokat kan i typfall få tillgång till insiderinformation vid skötseln av uppdrag som gäller företagsköp, finansiering eller kapitalmarknad, och som gäller ett listat bolag eller där uppdragsgivaren eller motparten är ett listat bolag. Också information om en rättslig tvist eller en myndighetsåtgärd som hotar ett bolag kan vara insiderinformation. Insiderinformation är också bl.a. information om ett listat bolags ekonomiska utveckling, betydande samarbets- eller kundavtal och projekt för utvecklande av affärsverksamheten, om de är ägnade att väsentligt påverka ett listat värdepappers värde.
- 2.3 Insiderinformation som anförtrotts huvudmannens advokat är i allmänhet alltid också en advokathemlighet som berörs också av lagen om advokater och strafflagen. I bestämmelserna om insiderinformation finns en förpliktelse som gäller detaljerat insiderregister samt förbud som avser användning och röjande av insiderinformation och som advokaterna är skyldiga att följa, utöver bestämmelserna om advokathemlighet. Syftet med förbudet att använda och röja insiderinformation är att bevara förtroendet gentemot värdepappersmarknaden genom att tillförsäkra placerarna en möjlighet att göra värdepappersköp på så jämlika villkor som möjligt.

3. Förbud mot röjande av insiderinformation och skydd av sådan

- 3.1 Enligt 5 kap. 2 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen får insiderinformation inte röjas för någon annan, om det inte sker som ett normalt led i arbete, yrke eller åligganden för den som röjer informationen.
- 3.2 Syftet med förbudet mot röjande är att hålla insiderinformationen inom en så liten krets som möjligt.

För röjande av informationen skall det finnas en godtagbar orsak, och mottagaren skall vara medveten om att den information som lämnas är konfidentiell. Dessutom förutsätts det att den som mottar informationen binds av tystnadsplikt.

- 3.3 Insiderinformation kan röjas för en advokat för utförande av ett advokatuppdrag.

Ett listat bolag, som röjer insiderinformation för någon annan, bär ansvaret för att mottagaren av informationen blir medveten om att informationen är

insiderinformation. Advokaterna bör dock på eget initiativ beakta den karaktär av insiderinformation som de uppgifter han fått eventuellt har, och vid behov anmärka om detta för sin huvudman.

- 3.4 Hanteringen av insiderinformation i en advokatbyrå skall avgöras med beaktande av advokatbyråns natur i varje byrå och dess verksamhetsmetoder.

En advokat kan röja insiderinformation för andra advokater och anställda som deltar i skötseln av uppdraget. Advokaten kan också röja insiderinformationen för andra jurister och arbetstagare på advokatbyrån, om det finns en godtagbar anledning till detta. Den godtagbara orsaken kan hänga samman med en omsorgsfull och ändamålsenlig skötsel av uppdraget, säkerställande av en behörig nivå på sakkännenheten och kvaliteten på arbetet, hantering av intressekonflikter och ansvarsförhållanden, skötseln av kundrelationer, debitering och rapportering eller annan praxis och arbetsmetoder på advokatbyrån. Röjande av insiderinformation för andra delägare i advokatbyrån i den omfattning som är behövlig för undvikande av intressekonflikter och ansvarssituationer, bör alltid anses vara godtagbart.

- 3.5 När insiderinformation röjs för andra jurister eller anställda på advokatbyrån skall advokaten sörja för att de personer som får informationen är medvetna om uppgiftens karaktär av insiderinformation och har förbundit sig att iaktta de begränsningar som gäller röjande och användning av den.

Också om advokaten röjer insiderinformation för motparten i uppdraget eller en utomstående konsult eller tillhandahållare av tjänster eller om en sådan part får tillgång till datafiler eller handlingar som innehåller insiderinformation, skall advokaten säkerställa att parten är medveten om uppgiftens karaktär av insiderinformation och begränsningarna som gäller röjande och användning av den, och vid behov avkräva motparten en skriftlig förbindelse. För röjande av informationen behöver advokaten i allmänhet också samtycke av sin huvudman.

När en advokat har antecknats i ett detaljerat insiderregister, skall advokaten sörja för att alla personer som advokaten röjer insiderinformation för, antecknas i det detaljerade insiderregistret (se nedan punkt 4).

- 3.6 Handlingar och datafiler som innehåller insiderinformation skall förvaras omsorgsfullt så att de inte kan komma åt av utomstående på advokatbyrån.

En omsorgsfull förvaring av handlingar och datafiler förutsätter inte nödvändigtvis att de borde förvaras utom räckhåll för andra jurister och anställda på advokatbyrån. För att förhindra en onödig spridning av insiderinformation kan advokatbyrån dock vid behov överväga att handlingar eller datafiler skyddas genom användningsförbud, projektnamn eller koder.

Alla personer som har rätt att använda handlingar eller datafiler som innehåller insiderinformation, skall antecknas i det detaljerade insiderregistret (se nedan punkt 4).

4. Insiderregister

Företagsspecifika insiderregister

- 4.1 Enligt 5 kap. 8 § i värdepappersmarknadslagen skall en emittent av värdepapper som är föremål för offentlig handel skall dessutom föra ett företagsspecifikt insiderregister över personer som är anställda hos emittenten och som regelbundet på grund av sin ställning eller sina åligganden får insiderinformation samt över andra personer som med stöd av ett arbetsavtal eller något annat avtal arbetar åt emittenten och får insiderinformation. Emittentens skyldighet att föra ett företagsspecifikt insiderregister gäller också den som handlar på emittentens vägar eller för emittentens räkning.

Företagsspecifika insiderregister är inte offentliga.

- 4.2 Ett listat bolag kan anteckna en advokat som regelbundet får insiderinformation om ett listat företag i ett **permanent insiderregister över företagsinformation**. Advokaten har inte på denna grund någon skyldighet att föra ett eget insiderregister.
- 4.3 En advokat som i samband med ett visst projekt får insiderinformation om ett listat bolag, antecknas i det **projektspecifika insiderregister** som bolaget för. Om ett projektspecifikt insiderregister (se nedan) förs i advokatbyrån, antecknas i det listade bolagets projektspecifika insiderregister dock endast advokatbyrån och den advokat som är ansvarig för uppdraget.

I det fall att uppdragsgivaren är ett listat bolag, är advokaten i allmänhet också skyldig att i advokatbyrån för projektet inrätta ett projektspecifikt insiderregister, i vilket antecknas alla personer för vilka advokaten eller advokatbyrån i samband med projektet röjer insiderinformation (t.ex. jurister, sekreterare och assistenter, förvaltningspersonal, konsulter och andra tillhandahållare av tjänster).

Personer som antecknats i det insiderregister som förs av advokatbyrån behöver inte för registrering anmäla sig till det insiderregister som ett listat bolag för. Om alla dessa personer dock antecknas i ett projektspecifikt insiderregister som ett listat bolag för, är advokaten inte skyldig att föra ett eget projektspecifikt register på advokatbyrån. Advokaten skall i detta fall till det listade bolagets insiderregister anmäla alla personer för vilka advokaten eller advokatbyrån röjer insiderinformation samt förändringar i dessa uppgifter. Advokaten skall gärna i detta fall förvissa sig om att de uppgifter som anmälts till det projektspecifika insiderregistret blir behörigen registrerade.

När advokaten inte arbetar för ett listat bolag utan som dess mot- eller medpart, är advokaten inte skyldig att föra ett eget projektspecifikt insiderregister. Härvid är dock advokaten och de andra juristerna och anställda på advokatbyrån skyldiga att följa bestämmelserna om förbud mot röjande och användning av insiderinformation samt om skyddande av sådan information.

- 4.4 En advokatbyrås projektspecifika insiderregister bör inrättas så omfattande att det inte begränsar en ändamålsenlig användning av advokatbyråns resurser vid skötseln av advokatuppdrag och ett behörigt ordnande av byrån. Vid behov kan i en advokatbyrås projektspecifika antecknas advokatbyråns hela personal. Den projektgrupp som deltagit i skötseln av projektet bör dock alltid framgå separat.
- 4.5 En ansvarig person bör utses för grundandet och skötseln av ett projektspecifikt insiderregister.
- 4.6 I en advokatbyrås projektspecifika insiderregister antecknas följande uppgifter:
- 1) den dag då registret inrättades,
 - 2) uppgifter som behövs för att specificera en person,
 - för- och släktnamn
 - personsignum, födelsetid eller annat individuellt signum, om det är känt
 - medborgarskap
 - bolag som representeras
 - 3) grunden för att personen antecknas i registret,
 - 4) tidpunkt (datum och klockslag) då personen givits eller fått insiderinformationen,
 - 5) tidpunkt (datum och klockslag) då grunden för att föra ett detaljerat register upphörde.
- Ett detaljerat insiderregister skall uppdateras alltid då:
- 1) grunden för anteckning av en person i registret förändras,
 - 2) en ny person antecknas i registret,
 - 3) en person som antecknats i registret inte längre får insiderinformation.
- I bilaga 1 finns en modell för en advokatbyrås projektspecifika insiderregister.
- 4.7 En advokatbyrås projektspecifika insiderregister skall föras på ett tillförlitligt sätt. Uppgifterna i registret skall antecknas så att de inte i efterhand kan ändras eller utplånas. Registerföringen skall ordas så att endast de som har rätt att föra registret kan ändra uppgifterna. En registeranteckning skall göras utan obefogat dröjsmål.
- 4.8 En person som antecknats i en advokatbyrås projektspecifika insiderregister skall skriftligen eller annars bevisligen underrättas om att han eller hon antecknats i registret och om de skyldigheter detta medför för personen i fråga.

Meddelandet kan göras till exempel per e-post. Kvittering behöver dock inte begäras av advokatbyråns jurister eller andra anställda. Det rekommenderas dock att kvittering om mottagande av meddelandet begärs av andra personer, såsom konsulter och andra tillhandahållare av tjänster.

Meddelande skall göras separat för varje projektspecifikt register.

- 4.9 De uppgifter som antecknats i en advokatbyrås projektspecifika insiderregister skall förvaras minst fem år räknat från det då grunden för anteckningen i registret har upphört.
- 4.10 Vid förändring och behandlingen av en advokatbyrås projektspecifika insiderregister skall också beaktas persondatalagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Offentliga insiderregister

- 4.11. Utöver ett detaljerat insiderregister är bl.a. listade bolag, värdepappersförmedlare och Helsingfors Fondbörs skyldiga att föra offentliga register över s.k. permanent insiderägande. En advokat antecknas i allmänhet inte i ett sådant offentligt register, om inte advokaten är t.ex. medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet i ett listat bolag eller revisor i bolaget eller make till en sådan person eller en familjemedlem som bor i samma hushåll. I ett offentligt register antecknas inte heller andra jurister eller anställda på advokatbyrån.

5. Förbud mot användning av insiderinformation

- 5.1 Värdepappersmarknadslagen och strafflagen förbjuder utnyttjande av insiderinformation genom att direkt eller indirekt förvärva eller överlåta sådana värdepapper eller direkt eller indirekt råda någon i handel med sådana värdepapper. Förbudet gäller också handel och rådgivning oberoende av om detta görs för egen eller annans räkning och oberoende av hur personen fått insiderinformationen.
- 5.2 Advokaten skall se till att juristerna och de anställda på advokatbyrån är medvetna om förbudet mot utnyttjande av insiderinformation.

6. Byråspecifika insideranvisningar

Advokatförbundet rekommenderar att advokatbyråerna vid behov utarbetar anvisningar, som grundar sig på vid tidpunkten gällande lagstiftning, Finansinspektionen standarder och Helsingfors Fondbörs insideranvisningar samt denna rekommendation samt som lämpar sig för de egna verksamhetsmetoderna och den egna verksamhetsmiljön, om hanteringen av insiderinformation och förande av insiderregister samt om handeln med listade värdepapper.

I praktiken kan anvisningarna om handeln omfatta en allmän begränsning av handel, ett tillståndsförfarande och/eller förande av begränsningslistor om bolag om vilka det i regel finns insiderinformation i byrån.

7. Finansinspektionens övervakning och sanktioner

7.1 Finansinspektionen övervakar iakttagandet av bestämmelserna om röjande och skydd samt förbud mot utnyttjande av insiderinformation. Om finansinspektionens rätt att inspektera och få uppgifter föreskrivs i lagen om Finansinspektionen.

7.2 Enligt 15 a § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna få uppgifter, handlingar och upptagningar samt kopior av handlingar och upptagningar om en specificerad affärstransaktion av den som handlar på ett tillsynsobjekts och en annan finansmarknadsaktörs vägnar eller för deras räkning, av den som deltar i en affärstransaktion eller ett uppdrag som gäller värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § i värdepappersmarknadslagen, värdepapper för vilka det har lämnats in en ansökan om upptagande till offentlig handel och värdepapper vilkas värde bestäms på grundval av värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § i värdepappersmarknadslagen, samt av en annan person som av grundad anledning kan antas förfoga över uppgifter eller handlingar eller upptagningar som avses i 1 mom. Finansinspektionen skall återlämna originalhandlingar och originalupptagningar.

Den rätt som avses i 2 mom. och som gäller rättsliga ärenden avser inte uppgifter, handlingar eller upptagningar som erhållits med anledning av skötsel av uppgifter som rättegångsbiträde eller rättegångsombud. Såsom uppgifter som rättegångsbiträde eller rättegångsombud anses utöver egentliga uppgifter i samband med en rättegång dessutom förundersökning av klientens rättsliga ställning i samband med ett brottmål på grund av ett brott eller i behandlingsfasen före en annan rättegång samt rådgivning om inledande av en rättegång eller undvikande av en sådan.

7.3 Missbruk av insiderinformation har kriminaliserats i 51 kap. i strafflagen. I 4 kap. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om de administrativa påföljder som Finansinspektionen kan bestämma med anledning av överträdelse av bestämmelserna i värdepappersmarknadslagen om insiderinformation.